

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/80/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202265
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8218202265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Komenského 50, 042 48 Košice, IČO: 36 570 460, proti žalovanému: C. Č., W.. X.X.XXXX, F. C. XXX, XXX XX Y., o zaplatenie 142,87 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/100/2018-40 zo dňa 3.9.2019, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 91,37 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 19,05 eur za obdobie od 1.10.2016 do zaplatenia a zo sumy 72,32 eur za obdobie od 1.10.2017 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca na základe zmluvy o dodávke vody dodával žalovanému na odberné miesto pitnú vodu, za čo mal žalovaný ako odberateľ platiť vodné. Nebolo spochybnené množstvo dodanej vody a výška faktúrami vyúčtovaného vodného. Súd preto nemal dôvod pochybovať o oprávnenosti vyúčtovaných faktúr č. XXXXXXXXXXXX z 22.8.2016 a č. XXXXXXXXXXXX z 9.8.2017 a povinnosti žalovaného zaplatiť svoje nedoplatky v sume 91,37 eur s príslušným úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne. Vzhľadom na povahu strán zmluvy, predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Preto pokiaľ išlo o nárok na zaplatenie ceny výkonu za prerušenie, resp. obmedzenie dodávky vody, resp. odvádzania odpadových vôd z dôvodu neplatenia v sume 51,50 eur, považoval súd žalobu za nedôvodnú, nakoľko bod 5.11 zmluvy o dodávke vody obsahuje zmluvné dojednanie medzi stranami, ktoré žalobcu oprávňuje účtovať si voči žalovanému náhradu vynaložených nákladov podľa sadzieb určených cenníkom, ktorý bol žalobcom vystavený jednostranne a nie je prejavom obojstranne uzavretého zmluvného dojednanja. Umožňuje teda žalobcovi požadovať od žalovaného účtovanie takých položiek, ktorých cena nebola pri podpise zmluvy vôbec druhej strane zmluvného vzťahu známa a sadzba, ktorá má predstavovať náhradu nákladov nebola v spotrebiteľskej zmluve individuálne dojednaná. Takéto zmluvné dojednanie vyvoláva značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa t.j. ide o neprijateľnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná. Navyše platba za takýto výkon nemôže byť „cenou“, pretože prerušenie dodávky nie je plnením žalobcu ako dodávateľa v prospech žalovaného, za ktoré by mu žalovaný mal platiť cenu. Žalobca nepreukázal žiadne konkrétne náklady a ich výšku, ktoré mu v súvislosti s prerušením

dodávky vody žalovanému vznikli. Čo sa týka uplatnenia paušalizovanej náhrady škody zapríčinenej porušením povinností odberateľa a tým spôsobeným prerušením dodávky pitnej vody, svojím obsahom ide o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 OZ, ktorej dojednanie musí byť písomné. Požiadavku písomnej formy nenapĺňa jednostranné určenie určitej sumy za daný výkon v cenníku vydanom žalobcom, keďže pri ňom absentuje písomná akceptácia žalovaného. V žiadnom prípade tak nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca bol úspešný v časti zaplatenia sumy 91,37 Eur, čo k žalovanej sume predstavuje úspech 64 % a neúspech 36 %. V konaní bol úspešnejší žalobca, ktorému voči žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28 %.

4. Proti rozsudku s výnimkou vyhovujúceho výroku podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 51,50 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 51,50 eur od 9.12.2017 do zaplatenia, vrátane trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania.

5. Odvolanie podal z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

6. Namietal, že žalovanému poskytol služby vo forme prerušenia dodávky vody, za ktoré žalovaný riadne a včas nezaplatil, teda porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona č. 442/2002 Z. z., ako aj vyplývajúcu mu zo zmluvy, pričom si bol vedomý, že musí pri porušení svojho záväzku platiť vodné, zaplatiť náklady na prerušenie dodávky vody v zmysle platného cenníka, ktorý je verejne prístupný na internetovej stránke žalobcu, ako aj na zákazníckych centrách, teda žalovaný mal možnosť sa s cenníkmi oboznámiť. Žalovaný svojím podpisom na preberacom protokole z 10.11.2017 súhlasil s cenou za výkon 51,50 eur. Podľa žalobcu v zmluve nie sú žiadne ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, naopak v zmluve sú zmluvné podmienky vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Žalobcovi vznikli náklady spojené s prerušením dodávky vody, nakoľko tento výkon realizovali zamestnanci žalobcu, ktorí sa museli na odberné miesto dostaviť motorovým vozidlom a vykonať zaslepenie za vodomerom. K odvolaniu predložil kalkuláciu vzniknutých nákladov.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a súvisiaci závislý výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, ktorý výrok odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol, a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

10. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim bola dňa 29.9.2011 uzatvorená Zmluva č. XX-XXXXXXXXXXPDXXXX o dodávke vody z verejného vodovodu, odvádzaní odpadových vôd a odvádzaní vôd z povrchového odtoku (voda z atmosférických zrážok) verejnou kanalizáciou (ďalej len „Zmluva“).

12. Predmetom Zmluvy bola dodávka pitnej vody z verejného vodovodu, odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie a odvádzanie vody z povrchového odtoku. Za odber vody bol v zmysle Zmluvy kupujúci povinný platiť vodné a za odvádzanie odpadových vôd stočné.

13. V zmysle Zmluvy bola žalobcom vystavená faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.8.2016 splatná dňa 30.9.2016 na sumu 19,05 eur titulom poskytnutých služieb, faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 9.8.2017 splatná dňa 30.9.2017 na sumu 72,32 eur titulom poskytnutých služieb a faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.11.2017 splatná dňa 8.12.2017 na sumu 51,50 eur za prerušenie, resp. obmedzenie dodávky vody.

14. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z., žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod sa môže pripojiť na verejný vodovod len na základe písomnej zmluvy o dodávke vody uzatvorenej s vlastníkom verejného vodovodu, prípadne s prevádzkovateľom.

15. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z., žiadateľ o pripojenie na verejnú kanalizáciu sa môže pripojiť na verejnú kanalizáciu len na základe písomnej zmluvy o odvádzaní odpadových vôd uzatvorenej medzi ním a vlastníkom verejnej kanalizácie, prípadne s prevádzkovateľom.

16. Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z., kto neoprávnene odoberá vodu z verejného vodovodu, je povinný nahradiť spôsobenú škodu prevádzkovateľovi verejného vodovodu.

17. Podľa § 32 ods. 1 písm. m) zákona č. 442/2002 Z. z., prevádzkovateľ môže prerušiť alebo obmedziť dodávku vody z verejného vodovodu alebo odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie v prípade nezaplatenia vodného alebo stočného po dobu dlhšiu ako 30 dní po dobe splatnosti.

18. Podľa § 32 ods. 8 zákona č. 442/2002 Z. z., v prípade, že bola prerušená alebo obmedzená dodávka vody alebo odvádzanie odpadových vôd z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. g) až n) a v odseku 6, hradí s tým spojené náklady odberateľ alebo producent.

19. Na úvod odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ vyhodnotil predmetnú Zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným ako zmluvu spotrebiteľskú. Túto skutočnosť považuje odvolací súd za nespornú.

20. Vo vzťahu k nepriznaniu poplatku za prerušenie, resp. obmedzenie dodávky vody vo výške 51,50 eur odvolací súd poukazuje na znenie ustanovenia § 32 odsek 8 zákona č. 442/2002 Z. z., v zmysle ktorého hradí náklady spojené s prerušením alebo obmedzením dodávky vody alebo odvádzanie odpadových vôd odberateľ alebo producent. Žalobca teda zo zákona č. 442/2002 Z. z. má nárok na úhradu takýchto nákladov, avšak musí byť zrejmé, či takéto náklady vznikli a v akej konkrétnej výške. Žalobca v priebehu prvoinštančného konania súdu predložil kalkuláciu nákladov, ktoré má uvedené v svojom Cenníku, teda nie kalkuláciu reálnych nákladov, ktoré v danom prípade vznikli. Paušalizovaná suma poplatkov totiž nemusí korešpondovať so skutočnými nákladmi. Treba prisvedčiť prvoinštančnému súdu v tom smere, že žalobca musí preukázať výšku a účelnosť nákladov individuálne v každej veci. Žalobca bol povinný včas predložiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvolával, resp. uviesť dôkazy, ktoré navrhuje vykonať.

21. Dôkaznú povinnosť Civilný sporový poriadok upravuje v ustanoveniach § 132 odsek 1 a § 150. Cieľom dôkaznej povinnosti vychádzajúcej z tohto ustanovenia je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou konania v opačnom procesnom postavení než je strana, ktorá nesplnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany konania za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácií dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane konania,

na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

22. Žalobca v prejednávanej veci v priebehu prvoinštančného konania nepredložil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím sám výlučne spôsobil, že žalobe nebolo možné v určitej časti vyhovieť, aj keď by sa to čiastočne javilo ako dôvodné. Žalobca v podanom odvolaní ani nepreukázal splnenie podmienok na pripustenie novôt, preto na kalkuláciu nákladov predloženú žalobcom v štádiu odvolacieho konania, tzv. novotu (§ 366 CSP), nemožno prihliadať.

23. Na základe vyššie uvedeného má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne, pokiaľ žalobcovi nepriznal nárok na zaplatenie poplatku za prerušenie, resp. obmedzenie dodávky vody vo výške 51,50 eur.

24. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

25. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému v priebehu odvolacieho konania žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).